Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Datum 31 - 3 - 2020
Ons kenmerk EZ/2020-1976
Behandeld door Wob.ez@amsterdam.nl

Onderwerp Beslissing op uw verzoek in het kader van Wet openbaarheid bestuur d.d. 17 februari 2020.

Geachte heer

Aanleiding
In uw brief van 14 februari 2020, ontvangen 17 februari 2020, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) om documenten verzocht inzake handelsstromen van groenten, fruit, kruiden, bloemen en wijn vanuit Israël en de door Israël bezette/geannexeerde gebieden naar en via Nederland.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 26 februari 2020.
In deze brief is tevens de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 13 april 2020.

Beslissing
Er zijn bij de gemeente Amsterdam geen documenten aangetroffen met betrekking tot het verzoek. Derhalve kan niet tegemoet gekomen worden aan het verzoek.

Documenten Havenbedrijf
In uw verzoek vraagt u tevens om documenten die bij het Havenbedrijf berusten.
Een verzoek om informatie kan tot het bestuursorgaan zelf of onder zijn verantwoordelijkheid werkzame instelling, dienst of bedrijf worden gericht. Volgens de totstandkomingsgeschiedenis (kamerstukken II, 1986-1987, 19859, nr. 3 blz. 23-24) wil "onder verantwoordelijkheid van" zeggen dat de bedoelde instellingen, diensten of bedrijven zich bij hun werkzaamheden moeten richten naar de opdrachten van het bestuursorgaan. Privaatrechtelijke instellingen, diensten of bedrijven functioneren in beginsel onafhankelijk van bestuursorganen en vallen in beginsel niet onder de

Wob, andere regelingen voorbehouden. Zoals de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State eerder heeft overwogen (zie bijvoorbeeld de uitspraken van 26 november 2003 in zaak nr. nr. 200258631) is om te kunnen bepalen of een instelling, dienst of bedrijf dat zelf geen bestuursorgaan is, werkzaam is onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan, bepalend in welke mate het bestuursorgaan opdrachten of aanwijzingen kan geven aan de instelling, dienst of bedrijf en/of in hoeverre de instelling, dienst of bedrijf zich dient te richten naar de opdrachten of aanwijzingen van het bestuursorgaan. Dit kan worden afgeleid uit bijvoorbeeld de statuten van de instelling, dienst of bedrijf of door het bestuursorgaan en de instelling, dienst of bedrijf gesloten overeenkomst.

De gevraagde informatie heeft betrekking op commerciële activiteiten van het Havenbedrijf waar de gemeente Amsterdam geen bemoeienis mee heeft.
Het Havenbedrijf is voor de uitvoering van haar commerciële activiteiten op geen enkele wijze gehouden om opdrachten of aanwijzingen van de gemeente Amsterdam op te volgen. In de bijlage treft u een geanonimiseerde uitspraak aan van de rechtbank Amsterdam waarin dit standpunt wordt bevestigd.
Op grond van artikel 3, lid 1 van de Wob kan eenieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over en bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
Aangezien er geen sprake is van een bestuurlijke aangelegenheid kan ik aan uw verzoek geen gevolg geven.

Ik zal uw verzoek door geleiden naar de andere bestuursorganen zoals genoemd in uw verzoek van 14 februari 2020.

Een geanonimiseerde versie van dit besluit wordt geplaatst op
https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/wob-besluiten/

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Namens deze,

S. Kaatee
Directeur Economische Zaken

Tegen dit besluit kan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht een bezwaarschrift worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders, t.a.v. Directie Juridische Zaken, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam. De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift bedraagt zes weken. De termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze bekendis gemaakt. Belanghebbenden kunnen in afwachting van de behandeling van het bezwaarschrift een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank te Amsterdam (Rechtbank Amsterdam, sector Bestuursrecht, afdeling voorlopige voorzieningen, Postbus 75850, 1070AW, Amsterdam).

3SRRC13528788

HAVENBEDRIJF AMSTERDAM NV
INGEKOMEN 20 FEB. 2020
KENMERK 20/04666

de Rechtspraak

[ ] AANTEKENEN [ ] PER POST [ ] PER FAX

De heer
Havenbedrijf NV, afdeling juridische zaken
Postbus 19406
1000 GK Amsterdam

Rechtbank Amsterdam
Afdeling Publiekrecht
teams Bestuursrecht

bezoekadres
Parnassusweg 220 (hoofdingang: toren G, Fred. Roeskestraat)
1076 EC Amsterdam

correspondentieadres
postbus 75850
1070 AW Amsterdam

t (088) 361 14 11
f (088) 361 03 25
www.rechtspraak.nl

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

datum	19 februari 2020
onderdeel	Sluitfase (keuzemenu: optie 2)
contactpersoon	meyr.
doorkiesnummer	(088)
ons kenmerk	zaaknummer AMS 18 / 7642 WOB 40
uw kenmerk	JH//20/04439
bijlage(n)	
faxnummer afdeling	(088) 36 10323
onderwerp	het beroep van Ter Haak Beheer B.V. te Amsterdam

Geachte heer,

Over het beroep met zaaknummer AMS 18 / 7642 WOB 40 deel ik u het volgende mee.

De rechtbank heeft uitspraak gedaan. Ik stuur u een kopie van de uitspraak. Indien in deze uitspraak wordt verwezen naar een uitspraak met een ECLI-nummer, is de tekst van de betreffende uitspraak onder dat nummer gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Tegen deze uitspraak staat voor een belanghebbende en het bestuursorgaan hoger beroep open. Dit dient te worden ingesteld **binnen zes weken** na de datum van verzending van deze uitspraak door een beroepschrift en een kopie van deze uitspraak te zenden aan de Centrale Raad van Beroep, Postbus 16002, 3500 DA Utrecht. In uw beroepschrift moet u vermelden waarom u het niet eens bent met de uitspraak. Het is voor burgers en voor advocaten ook mogelijk om digitaal hoger beroep in te stellen via www.rechtspraak.nl. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening. Kijk op de genoemde internetpagina voor de precieze voorwaarden.

Als u naar aanleiding van deze brief vragen hebt, kunt u contact opnemen met de administratie van de rechtbank op het hierboven vermelde doorkiesnummer.

Als u de rechtbank belt of schrijft, verzoek ik u het procedurenummer te vermelden.

Hoogachtend,

de griffier

BE013

uitspraak

RECHTBANK AMSTERDAM

Bestuursrecht

zaaknummer: AMS 18/7642

uitspraak van de meervoudige kamer van 19 februari 2020 in de zaak tussen

Ter Haak Beheer B.V., te Amsterdam, eiseres (hierna: Ter Haak Beheer)
(gemachtigde: mr. J.H. Fellinger),

en

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam, verweerder
(hierna: het college)
(gemachtigde: mr. J.H.A. van der Grinten).

Als derde-partij heeft aan het geding deelgenomen: **Havenbedrijf Amsterdam N.V.**, te Amsterdam (hierna: het Havenbedrijf)
(gemachtigde: mr. R. van Ekdom).

Procesverloop

Bij besluit van 26 april 2018 (het primaire besluit) heeft het college het verzoek van Ter Haak Beheer om openbaarmaking van documenten op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) afgewezen.

Bij besluit van 16 november 2018 (het bestreden besluit) heeft het college, onder verwijzing naar het advies van de bezwaarschriftencommissie, het bezwaar van Ter Haak Beheer ongegrond verklaard.

Ter Haak Beheer heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Het college heeft een verweerschrift ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 6 februari 2020. Partijen hebben zich laten vertegenwoordigen door hun gemachtigden.

Overwegingen

Wat aan deze procedure voorafging

1. Ter Haak Beheer heeft op 28 februari 2018 bij het Havenbedrijf op grond van de Wob een verzoek gedaan tot openbaarmaking van de op of omstreeks 28 december 2016 gesloten overeenkomst tussen het Havenbedrijf en het bedrijf Katoen Natie ter zake van de uitgifte van tijdelijke erfpacht, alsmede de daarbij behorende correspondentie en advisering.

Besluitvorming/standpunt van het college

2.1. Bij het primaire besluit heeft het college het verzoek van Ter Haak Beheer om openbaarmaking van documenten op grond van de Wob afgewezen, omdat het verzoek geen betrekking heeft op een bestuurlijke aangelegenheid.

2.2. Bij het bestreden besluit heeft het college het bezwaar van Ter Haak Beheer, onder verwijzing naar het advies van de bezwaarschriftencommissie, ongegrond verklaard. Het college heeft daartoe overwogen dat het Havenbedrijf twee taken heeft, een publieke taak en een commerciële taak. De commerciële taak betreft het beheer van het gebied Westpoort. Hier valt onder andere onder het uitgeven van grond in het gebied. Het Havenbedrijf neemt zelf besluiten in het kader van de commerciële taak en heeft de vrijheid om grond uit te geven aan de partij aan wie hij de grond wil uitgeven en onder de voorwaarden die het Havenbedrijf zelf bepaalt. Het Havenbedrijf heeft geen toestemming van het college nodig om eerste-, tweede- en derde-linie overeenkomsten aan te gaan. Enkel voor vierde-linie bedrijven geldt dat vooraf toestemming van het college nodig is voordat een overeenkomst kan worden aangegaan. Bij vierde-linie bedrijven gaat het om bedrijven die niet per definitie haven gebonden activiteiten uitoefenen en die dus ook elders in de gemeente gevestigd zouden kunnen zijn. Het Havenbedrijf valt wat betreft de commerciële taak (met uitzondering van vierde-linie bedrijven) niet onder de verantwoordelijkheid van het college. Het college kan wat betreft de commerciële taak (met uitzondering van vierde-linie bedrijven) geen opdrachten of aanwijzingen geven aan het Havenbedrijf en er is geen sprake van overwegende invloed van het college op het Havenbedrijf.[1]
Omdat het Havenbedrijf wat betreft de commerciële taak (met uitzondering van vierde-linie bedrijven) niet onder de verantwoordelijkheid van het college valt, zien documenten die in het kader van deze commerciële taak zijn opgemaakt, als ze niet zien op vierde-linie bedrijven, niet op een 'bestuurlijke aangelegenheid'. De door Ter Haak Beheer gevraagde documenten hebben betrekking op een tweede-linie bedrijf. Documenten die in het kader van de overeenkomst met een dergelijk bedrijf zijn opgemaakt betreffen geen bestuurlijke aangelegenheid. Hierbij merkt het college op dat hij zich niet uitlaat over de vraag of de uitgiftecontracten aan Katoen Natie wel of geen vierde-linie contracten zijn. Dat is een discussie die valt buiten het bestek van de Wob-procedure.

2.3. Het college heeft in beroep nog naar voren gebracht dat een aandeelhouderschap van 100% niet betekent dat het college voor alles wat het Havenbedrijf doet verantwoordelijk is. Verder stelt het college dat het een gegeven is dat Katoen Natie een tweede-linie bedrijf is. De categorie-indeling is een afspraak tussen het college en het Havenbedrijf. Het college ziet niet in waarom Ter Haak Beheer daarover mee zou moeten praten.

Standpunt van Ter Haak Beheer

3.1. Ter Haak Beheer stelt zich primair op het standpunt dat sprake is van een bestuurlijke aangelegenheid, omdat het college verantwoordelijk is voor het Havenbedrijf en het Havenbedrijf publieke taken heeft.

3.2. Ter Haak Beheer stelt zich subsidiair op het standpunt dat sprake is van een bestuurlijke aangelegenheid omdat Katoen Natie een vierde-linie bedrijf is. Katoen Natie is

[1] Het college verwijst naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 26 november 2003, ECLI:NL:RVS:2003:AN8810.

weliswaar in de haven gevestigd in de tweede linie, maar gezien de mogelijkheid tot vervoer over het spoor van de goederen is het niet zo dat Katoen Natie in de haven gevestigd moet zijn.

3.3. Ter Haak Beheer stelt zich verder op het standpunt dat sprake is van strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel doordat het college geen hoor en wederhoor heeft toegepast. Daarnaast handelt het college in strijd met artikel 6 van het EVRM[2] door te overwegen dat (met totaal voorbijgaan aan al hetgeen door indiener ten grondslag is gelegd aan de stelling dat Katoen Natie een vierde-linie bedrijf is), omdat het college stelt dat Katoen Natie een tweede-linie bedrijf is, dat ook zo is.

Standpunt van het Havenbedrijf

4. Het Havenbedrijf sluit zich aan bij het standpunt en de overwegingen van het college. Het Havenbedrijf benadrukt dat de gronduitgifte een commerciële taak is die het Havenbedrijf vervult als bedrijf en dat het Havenbedrijf volledig vrij is bij de uitgifte. De gevraagde informatie betreft bovendien bedrijfsgevoelige informatie. Het is aan het Havenbedrijf om te bepalen of een bedrijf een tweede-linie bedrijf is en het is klip en klaar dat Katoen Natie dat is.

Het wettelijk kader

5. Voor het gehanteerde juridisch kader verwijst de rechtbank naar de bijlage die aan deze uitspraak is gehecht.

Het oordeel van de rechtbank

Is de Wob van toepassing?

6.1. In geschil is of de Wob van toepassing is op het verzoek van Ter Haak Beheer om informatie. In dat verband is van belang of het verzoek betrekking heeft op een bestuurlijke aangelegenheid. Uit artikel 1, aanhef en onder b, van de Wob blijkt dat onder een bestuurlijke aangelegenheid wordt verstaan een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan.

6.2. Naar het oordeel van de rechtbank is in het onderhavige geval geen sprake van een bestuurlijke aangelegenheid in de zin van de Wob. Dat het college 100% van de aandelen van het Havenbedrijf heeft betekent niet dat het college voor alles wat het Havenbedrijf doet verantwoordelijk is. Het onderhavige verzoek betreft de uitvoering van de commerciële taak van het Havenbedrijf. Het Havenbedrijf valt wat betreft de commerciële taak (met uitzondering van vierde-linie bedrijven) niet onder de verantwoordelijkheid van het college. Het college heeft geen zeggenschap over de activiteiten van het Havenbedrijf in dit verband. Het primaire standpunt van Ter Haak Beheer dat het Havenbedrijf in zijn geheel onder de verantwoordelijkheid van het college valt en er daarom sprake is van een bestuurlijke aangelegenheid, slaagt niet.

6.3. Wat het subsidiaire standpunt van Ter Haak Beheer betreft, stelt de rechtbank voorop dat het Havenbedrijf Katoen Natie heeft beoordeeld als een tweede-linie bedrijf. Hiermee

[2] Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden.

staat vast dat feitelijk sprake is van een tweede-linie bedrijf. Het bepalen van de linie is namelijk een onderdeel van de commerciële taak van het Havenbedrijf. Ter zitting hebben het college en het Havenbedrijf toegelicht dat het Havenbedrijf zelfstandig beoordeelt in welke linie een bedrijf valt. Enkel in het geval het Havenbedrijf van oordeel is dat sprake is van een vierde-linie bedrijf, wordt contact met het college gezocht voor overleg. Dat Ter Haak Beheer betoogt dat Katoen Natie een vierde-linie bedrijf is, verandert de (feitelijke) vaststelling door het Havenbedrijf niet.

6.4. Nu vast staat dat Katoen Natie een tweede-linie bedrijf is, valt de overeenkomst tot uitgifte van tijdelijke erfpacht aan Katoen Natie binnen dat deel van de commerciële taak van het Havenbedrijf waar het college geen zeggenschap over heeft. Er is dus geen sprake van een bestuurlijke aangelegenheid in de zin van de Wob.

6.5. De rechtbank concludeert dat het college het verzoek van Ter Haak Beheer om openbaarmaking van documenten op grond van de Wob terecht heeft afgewezen op de grond dat het verzoek geen betrekking heeft op een bestuurlijke aangelegenheid.

Hoor en wederhoor

7. De rechtbank volgt Ter Haak Beheer niet in het standpunt dat sprake is van strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel doordat het college geen hoor en wederhoor heeft toegepast. Ter Haak Beheer heeft bij brief van 14 juni 2018 te kennen gegeven geen prijs te stellen op het bijwonen van de hoorzitting van 28 juni 2018. Ter Haak Beheer is dus in de bezwaarfase de mogelijkheid geboden haar standpunt kenbaar te maken voordat op haar bezwaar is beslist. Hiermee heeft het college voldaan aan zijn plicht van artikel 7:2, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 6 van het EVRM

8. Ter Haak Beheer heeft verder aangevoerd dat het college, door te overwegen dat Katoen Natie een tweede-linie bedrijf is en hierbij voorbijgaat aan wat volgens Ter Haak Beheer maakt dat sprake is van een vierde-linie bedrijf, in strijd heeft gehandeld met artikel 6 van het EVRM. De rechtbank overweegt dat artikel 6 van het EVRM het recht op een eerlijk proces waarborgt. Het niet inhoudelijk ingaan door het college op een stelling van Ter Haak Beheer maakt niet dat geen sprake is van een eerlijk proces. Er is geen sprake van schending van artikel 6 van het EVRM.

Conclusie

9. Het beroep is ongegrond.

10. Voor een veroordeling in de proceskosten of vergoeding van het griffierecht bestaat geen aanleiding.

Bijlage: Relevante regelgeving

In artikel 1, aanhef en onder b, van de Wob is het volgende bepaald:

> "In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
> (...)
> b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan; (...)".

In artikel 3 van de Wob is, voor zover van belang, het volgende bepaald:

> "1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
>
> 2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.".

In het grondbeleid van het Havenbedrijf staat – voor zover relevant – het volgende:
"In het hoofderfpachtrecht worden de gronden binnen het Beheergebied van Port of Amsterdam onderverdeeld in:

- Eerste linie: Bedrijven die direct aan het water gelegen zijn en op- en overslag van (zeegaande) lading genereren (droge bulk, natte bulk, containers, general cargo).
- Tweede linie: Bedrijven die direct achter de eerste linie moeten zitten in verband met de op- en overslag van (zeegaande) lading (droge bulk, natte bulk, containers, general cargo).
- Derde linie: Bedrijven die in de haven gevestigd moeten zijn, havengebonden bedrijven of bedrijven die een toegevoegde waarde leveren aan de havenfunctie (open opslag, bedrijfsruimte, kantoorruimte).
- Vierde linie: Bedrijven die op een bedrijventerrein, dat niet uitsluitend in de haven hoeft te liggen, gevestigd moeten zijn.".